

VENDIM
Nr. 128, datë 22.2.2012

**PËR MIRATIMIN E RAPORTIT VJETOR PËR ECURINË E PROCESIT TË KOMPENSIMIT
FINANCIAR TË SUBJEKTEVE TË SHPRONËSUARA, PËR VITIN 2011**

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të pikës 2 të nenit 7 të ligjit nr. 10 239, datë 25.2.2010 “Për krijimin e fondit special të kompensimit të pronave”, me propozimin e Ministrit të Drejtësisë, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Miratimin e raportit vjetor për ecurinë e procesit të kompensimit financiar të subjekteve të shpronësuara, për vitin 2011, sipas tekstit dhe relacionit që i bashkëlidhen këtij vendimi.

2. Ngarkohet Ministri i Drejtësisë, që brenda muajit mars 2012, të paraqesë raportin në Kuvendin e Republikës së Shqipërisë.

Ky vendim hyn në fuqi menjëherë.

KRYEMINISTRI
Sali Berisha

RAPORT
**PËR ECURINË E PROCESIT TË KOMPENSIMIT NË TË HOLLA PËR SUBJEKTET E
SHPRONËSUARA NË VITIN 2011**

I. Hyrje

E drejta e pronës është njëra prej të drejtave kushtetuese themelore që i është njohur individëve. Gëzimi i kësaj të drejte nga ana e individëve, është një prej premisave kryesore për zhvillimin e personalitetit të tyre, mirëqenies së shoqërisë duke kontribuar në zhvillimin dhe funksionimin e ekonomisë së një vendi. Vizioni i Qeverisë Shqiptare në realizimin e reformës së të drejtave të pronës synon rregullimin e tregut të tokës, pronës, në funksion të zhvillimit ekonomik për ta shndërruar Shqipërinë në një vend më të zhvilluar.

Parimet që udhëheqin respektimin e së drejtës së pronës janë të dimensionit kushtetues dhe kanë të bëjnë me interesin publik, shpërblimin e drejtë, parimin e drejtësisë, të proporcionalitetit dhe të shtetit social, duke u bazuar jo vetëm në elaborimin e Gjykatës Europiane për të Drejtat e Njeriut, por edhe parimet e sigurisë juridike dhe të qartësisë së legjislacionit, si premisa thelbësore të forcimit të të drejtave themelore paralelisht me zhvillimin e vendit dhe tërheqjen e investimeve të huaja.

Në këtë aspekt, procesi i kthimit dhe kompensimit të pronave është një nga prioritetet e qeverisë shqiptare, në funksion të garantimit dhe ushtrimit të së drejtës së pronës.

Në bazë të nenit 23 të ligjit nr. 9235, datë 29.7.2004 “Për kthimin dhe kompensimin e pronës” dhe në zbatim të ligjit nr. 10 239, datë 25.2.2010 “Për krijimin e fondit special të kompensimit të pronave”, është krijuar Fondi i Kompensimit të Pronave, fond i cili përdoret për kompensimin në vlerë të subjekteve të shpronësuara, të cilëve iu është njohur e drejta e kompensimit, kur kthimi fizik i pronës ka qenë i pamundur. Ky ligj, për herë të parë në legjislacionin shqiptar, njohu kompensimin në të holla si formë kompensimi dhe synon realizimin në shkallë gjithnjë e më të lartë të këtij procesi të rëndësishëm për Shqipërinë dhe për stabilizimin e ekonomisë shqiptare.

Fondi i kompensimit të pronave përveçse përbëhet nga të ardhurat buxhetore, parashikon edhe kontributin e të ardhurave të tjera të krijuara me ligj, siç mund të jenë, të ardhurat e realizuara nga shitja me ankand e pasurive shtetërore, për të cilat nuk ka vendim të dhënë nga komisionet e kthimit dhe kompensimit të pronave dhe të ardhura nga donatorë të ndryshëm për këtë qëllim.

Në përputhje me nenin 7 të ligjit nr. 10 239, datë 25.2.2010 “Për krijimin e fondit special të

kompensimit të pronave”, i cili parashikon se:

“1. Drejtori i Përgjithshëm i Agjencisë së Kthimit dhe Kompensimit të Pronave i raporton, me shkrim, periodikisht, çdo tre muaj, Kryeministrit dhe Ministrit të Drejtësisë, për ecurinë e procesit të kompensimit financiar dhe për administrimin e fondit të kompensimit të pronave.

2. Ministri i Drejtësisë, në emër të Këshillit të Ministrave, raporton në Kuvend brenda muajit mars të çdo viti për ecurinë e procesit të kompensimit financiar”.

Në këtë aspekt, Këshilli i Ministrave nëpërmjet Ministrit të Drejtësisë, plotëson detyrimin për paraqitjen e raportimit përpara kuvendit, në lidhje me ecurinë e procesit të kompensimit financiar të subjekteve të shpronësuara, gjatë vitit kalendarik 2011.

II. Administrimi i fondit të kompensimit në të holla

Në lidhje me administrimin e fondit të kompensimit financiar, në përputhje me dispozitat e parashikuara nga neni 11, shkronja “d” dhe neni 17 të ligjit nr. 9235, datë 29.7.2004 “Për kthimin dhe kompensimin e pronës”, të ndryshuar dhe në bazë të dispozitave të parashikuara në ligjin nr. 10 239, datë 25.2.2010 “Për krijimin e fondit special të kompensimit të pronave”, si dhe në zbatim të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 256, datë 13.4.2010 “Për mënyrën e organizimit dhe funksionimit të Agjencisë së Kthimit dhe Kompensimit të Pronave”, është përcaktuar Agjencia e Kthimit dhe Kompensimit të Pronës, si institucioni i cili administron fondin e kompensimit të pronave për subjektet e shpronësuara.

Nga ana e Ministrisë së Drejtësisë, pas propozimit të AKKP-së, është proceduar me hartimin e projektvendimit të Këshillit të Ministrave “Për përcaktimin e procedurave dhe kriterëve për shpërndarjen e fondit të kompensimit, të pronarëve, në të holla, për vitin 2011”, në mënyrë që të realizohej shpërndarja e fondit dhe akordimi i masës së kompensimit të ish-pronarëve për këtë vit. Projektvendimi në fjalë, është miratuar në mbledhjen e Këshillit të Ministrave të datës 9.3.2011, me vendimin nr. 192, datë 9.3.2011.

Këtu gjejmë rastin për të evidentuar faktin që gjatë hartimit të këtij projektvendimi, u morën në konsideratë ndryshimet e fundit ligjore dhe strukturore të Agjencisë për Kthimin dhe Kompensimin e Pronave, si dhe u mbajtën parasysh konstatimet e gjetura nga ana e Gjykatës Europiane për të Drejtat e Njeriut për krijimin e një skeme të re kompensimi.

Nëpërmjet miratimit të vendimit të sipërpërmendur, u parashikuan ndryshimet e nevojshme që kishin për qëllim arritjen e këtyre objektivave:

- Eliminimin e kriterëve të tepërta skualifikuese të metodës së mëparshme;
- Rritjen e masës së kompensimit të pronës, në proporcion me sipërfaqen e njohur për kompensim;
- Thjeshtimin e procedurave për përfitimin e kompensimit në të holla nga ana e subjekteve të shpronësuara.

III. Ecuria e procesit të kompensimit në të holla të subjekteve të shpronësuara për vitin 2011

Sipas përvijimit të procesit të kompensimit në të holla për subjektet e shpronësuara që iu është njohur e drejta e pronësisë vërehet se:

Pranimi dhe regjistrimi i kërkesave për kompensim financiar nga fondi në të holla për vitin 2011, në zbatim të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 192, datë 9.3.2011 “Për përcaktimin e procedurave dhe kriterëve për shpërndarjen e fondit të kompensimit, të pronarëve, në të holla, për vitin 2011”, është shtrirë në periudhën e përfshirë nga datat 28.3.2011 deri më 27.4.2011, sipas përcaktimeve të parashikuara në pikën 8 të këtij vendimi “Procesi i regjistrimit/pranimit të kërkesave për kompensim fillon 5 (pesë) ditë pas datës së hyrjes në fuqi të këtij vendimi dhe vazhdon për 1 (një) muaj”.

Gjatë kësaj periudhe, pranë AKKP-së janë regjistruar gjithsej 1012 aplikime/kërkesa për kompensim financiar. Të gjitha kërkesat e paraqitura pranë AKKP-së, krahas administrimit në regjistrin e protokollit (manual), janë hedhur edhe në regjistrin elektronik, sipas një formati të detajuar.

Shpërndarja e kompensimit në të holla nga Fondi i Kompensimit për vitin 2011, në zbatim të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 192, datë 9.3.2011, ka përfunduar më datë 15.8.2011.

Pas vlerësimit të 1012 aplikimeve/kërkesave për kompensim financiar, janë pranuar kërkesat nga 107 subjekte të shpronësuara duke u trajtuar me kompensim në të holla dhe janë rrëzuar kërkesat e 46 subjekteve të shpronësuara, për të cilat janë zbardhur vendimet përkatëse.

Lidhur me 859 aplikuesit e tjerë për këtë proces, nga ana e AKKP-së është proceduar, gjithashtu,

me zbardhjen dhe njoftimin e vendimeve subjekteve të shpronësuara, se për pamjaftueshmëri fondesh këto subjekte do të kompensohen në vitin 2012.

Shuma totale e shpërndarë, gjatë këtij procesi për 107 subjektet përfituese ishte 665 999 275 (gjashtëqind e gjashtëdhjetë e pesë milionë e nëntëqind e nëntëdhjetë e nëntë mijë e dyqind e shtatëdhjetë e pesë) lekë.

Janë ekzekutuar gjithashtu, vendimet gjyqësore, për të cilat ishin lëshuat urdhrat e ekzekutimit, në lidhje me kompensimin në të holla për katër subjekte të shpronësuara për shumën totale prej 13 715 000 lekë, subjekte të cilat kishin ankimuar në gjykatë vendimin e AKKP-së për rrëzimin e kërkesës për kompensim.

IV. Procesi i kompensimit (shpërblimi) i pronarëve të pasurive të paluajtshme, pronë private, që preken nga ndërtimet informale, gjatë vitit 2011

Në zbatim të ligjit nr. 9235, datë 29.7.2004 “Për kthimin dhe kompensimin e pronës”, të ndryshuar, të ligjit nr. 10 239, datë 25.2.2010 “Për krijimin e fondit special të kompensimit të pronave” dhe të akteve nënligjore të Këshillit të Ministrave, AKKP-së i është njohur përgjegjësia për shpërndarjen e fondit për legalizimet. Këshilli i Ministrave ka nxjerrë disa akte nënligjore për këtë çështje, si më poshtë:

- Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 383, datë 19.5.2010 “Për përcaktimin e procedurave të shpërndarjes së fondit të kompensimit në vlerë për pronarët e pasurive të paluajtshme, pronë private, të cilat preken nga ndërtimet informale”, i ndryshuar, si dhe;

- Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 1453, datë 5.11.2008 “Për shpërblimin e pronarëve të pasurive të paluajtshme, pronë private, që preken nga ndërtimet informale, si dhe për përcaktimin e sipërfaqeve takuese të këtyre pasurive”;

- Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 204, datë 19.2.2009 “Për shpërblimin e pronarëve të pasurive të paluajtshme, pronë private, që preken nga ndërtimet informale, si dhe për përcaktimin e sipërfaqeve takuese të këtyre pasurive”;

- Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 616, datë 11.6.2009 “Për shpërblimin e pronarëve të pasurive të paluajtshme, pronë private, që preken nga ndërtimet informale, si dhe për përcaktimin e sipërfaqeve takuese të këtyre pasurive”;

- Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 1039, datë 14.10.2009 “Për shpërblimin e pronarëve të pasurive të paluajtshme, pronë private, që preken nga ndërtimet informale, si dhe për përcaktimin e sipërfaqeve takuese të këtyre pasurive”;

- Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 389, datë 19.5.2010 “Për shpërblimin e pronarëve të pasurive të paluajtshme, pronë private, që preken nga ndërtimet informale, si dhe për përcaktimin e sipërfaqeve takuese të këtyre pasurive”;

- Vendim i Këshillit të Ministrave nr. 120, datë 17.2.2011 “Për shpërblimin e pronarëve të pasurive të paluajtshme, pronë private, që preken nga ndërtimet informale, si dhe për përcaktimin e sipërfaqeve takuese të këtyre pasurive”.

Këto vendime përcaktojnë jo vetëm procesin e aplikimit nga ana e subjekteve të interesuara, por edhe rregullat sipas të cilave AKKP duhet të procedojë me shpërndarjen e shumave respektive nga ana e AKKP-së.

Për të gjitha aplikimet e pranuar dhe miratuara gjatë periudhës gusht 2010-shkurt 2011, nga ana e AKKP-së, me vendimin nr. 178, datë 7.3.2011 të Drejtorit të Përgjithshëm të AKKP-së është kryer shpërndarja e kështit të dytë në masën 15,05% të shumës totale të kompensimit (shpërblimit) të miratuar me vendime të Këshillit të Ministrave, të miratuara, rast pas rasti, me qëllim shpërblimin e pronarëve të pasurive të paluajtshme, pronë private që preken nga ndërtimet informale, si dhe për përcaktimin e sipërfaqeve takuese të këtyre pasurive. Pra, deri në datën 21.2.2011 janë shqyrtuar dhe miratuar 52 kërkesa për tërheqjen e kompensimit në vlerë për pronarët e pasurive të paluajtshme, pronë private, që preken nga ndërtimet informale në të gjithë vendin.

Gjatë këtij procesi, është shpërndarë shuma prej 89 939 668,10 (tetëdhjetë e nëntë milionë e nëntëqind e tridhjetë e nëntë mijë e gjashtëqind e gjashtëdhjetë e tetë pikë dhjetë) lekë.

Në përfundim të këtij procesi, për kështin e dytë të kompensimit është proceduar me përpunimin e

312 kërkesave të depozituara pranë AKKP-së dhe më pas është shpërndarë shuma e përgjithshme prej 749 028 316,14 (shtatëqind e dyzet e nëntë milionë e njëzetetetë mijë e treqind e gjashtëmbëdhjetë presje katërmëdhjetë) lekë.

Në datën 6.5.2011 është përfunduar procesi i shqyrtimit të 49 kërkesave për kompensim (shpërblim) të paraqitura rishtas pranë AKKP-së.

Me vendimin nr. 247, datë 6.5.2011 të Drejtorit të Përgjithshëm të AKKP-së, është pranuar kërkesa e subjekteve dhe më pas është proceduar me lëvrimin e vlerës respektive në të holla në masën 36,94% të shumës totale të kompensimit të miratuar me vendim të Këshillit të Ministrave në llogaritë bankare të depozituara paraprakisht nga subjektet e interesuara në AKKP dhe është shpërndarë shuma e përgjithshme prej 56 862 184,76 (pesëdhjetë e gjashtë milionë e tetëqind e gjashtëdhjetë e dy mijë e njëqind e tetëdhjetë e katër presje shtatëdhjetë e gjashtë) lekë.

Me vendimin nr. 1303, datë 18.11.2011 të Drejtorit të Përgjithshëm të AKKP-së, është proceduar me shpërndarjen e kështit të parë dhe të dytë nga fondi i ALUIZNI-t, për 43 kërkesa të tjera në shumën prej 117 864 528,14 (njëqind e shtatëmbëdhjetë milionë e tetëqind e gjashtëdhjetë e katër mijë e pesëqind e njëzet e tetë presje katërmëdhjetë) lekë.

Me vendimin e Drejtorit të Përgjithshëm të AKKP-së, nr. 1380, datë 16.12.2011 për 88 kërkesa është shpërndarë shuma totale prej 268 938 499,10 (dyqind e gjashtëdhjetë e tetë milionë e nëntëqind e tridhjetë e tetë mijë e katërqind e nëntëdhjetë e nëntë presje dhjetë) lekë.

Së fundmi, me vendimin nr. 1399, datë 23.12.2011 të Drejtorit të Përgjithshëm të AKKP-së, është shpërndarë gjithashtu edhe kësti i tretë për 509 kërkesa/aplikime, të cilat kanë përfituar shumën totale prej 594 459 432,63 (pesëqind e nëntëdhjetë e katër milionë e katërqind e pesëdhjetë e nëntë mijë e katërqind e tridhjetë e dy presje gjashtëdhjetë e tre) lekë.

Sa më sipër shuma totale e shpërndarë ndaj pronarëve të pasurive të paluajtshme, pronë private, që preken nga ndërtimet informale është 1 877 092 628,87 (një miliard e tetëqind e shtatëdhjetë e shtatë milionë e nëntëdhjetë e dy mijë e gjashtëqind e njëzet e tetë pikë tetëdhjetë e shtatë) lekë.

E gjithë kjo shumë është kaluar në Fondin Special të Kompensimit të Pronarëve nga ALUIZNI, në zbatim të dispozitave ligjore të ligjit nr. 10 239, datë 25.2.2010 “Për krijimin e fondit special të kompensimit të pronave”.

V. Përfundime

Në përfundim të këtij raportimi, konkludojmë se procesi i kompensimit të pronave është kryer në përputhje me kuadrin ligjor në fuqi dhe në respektim të plotë të parimeve të transparencës dhe të miradministrit të fondit të kompensimit të pronave. Procesi i kompensimit në të holla dhe administrimi i fondit special për kompensimet janë duke vazhduar rregullisht sipas parashikimeve.

Gjithashtu, konkludohet se procesi i kompensimit në të holla është orientuar sipas parimeve të kompensimit të drejtë, të parimit të barazisë para ligjit të subjekteve në kushte të ngjashme, të parimit të sigurisë juridike, të parimit të procesit të rregullt ligjor, të parimit të proporcionalitetit. Nga ecuria e këtij procesi, evidentohet se të dhënat janë optimiste në konsolidimin dhe administrimin e procesit të kompensimit në të holla të pronarëve.

Duke marrë shkas për nga vetë rëndësia e këtij procesi, kjo çështje do të jetë në vëmendjen e shtuar dhe konstante të Ministrisë së Drejtësië dhe Këshillit të Ministrave, sepse lidhet ngushtë jo vetëm me të drejtën e pronësisë, si një prej të drejtave themelore, por edhe sepse kjo çështje ka të bëjë me krijimin e një klime të sigurtë për investimet në Shqipëri edhe është në linjë me angazhimet e marra në këtë fushë.